

ERDEMI ÉLET

Tartalom:

Kacsa a hálósobában

A mozik csődjéről

üresen kong az Aradi Újság kiadóhivatali harangja

**A jelentéktelen színésznő vergődése
a nagyvárosban**

**A nőgyülölő az ideg orvos törvény-
széke előtt**

Röntgenkutatás egy kiszabadult bűnös lelkének
alvilágában – Börtön vagy klinika?

Az a bizonyos férj

elárul egyet-mást a nyaralás örömeiből

A hármas sziget titka

vagy a kabin-nők elrablása
avagy: Coeur-dame kalandos kimenője

**Politika. Társadalom. Közgazdaság. Művészet. Technika
Utazás, üdülés. Divat. Foto. Sport. Kosmetika
Mosolyország stb. stb.**

Képes színház- és filmélet

Olcsó és jóminőségű kox

A n. é. közönség szives tudomására hozza Aradváros gépüzeme, hogy a kox árát f. é. augusztus hó 10-től, szeptember hó 15-ig a következőképpen redukálja :

Lupényi

Aninai

1—1000 kgr.	2•40.— lej pr. kg.	2•50 l. pr. kg.
1000—10.000 „	2•30.— „ „ „	2•40 „ „ „
10.000-től feljebb	2•10.— „ „ „	2•20 „ „ „

Felkérjük a n. é. fogyasztó közönséget, hogy a télire való kox-szükségletének beszerzéséről már most gondoskodni sziveskedjék, mert redukált áraink csak a fenti dátumig lesznek érvényesek.

BCU Cluj / Central University of Cluj

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 600 lei
 Az egyes szám ára 20 lei
 Magyarországon 60 fillér
 Jugoszláviában 5 dinár
 Csehszlovákiában 4 c. k.
 Amerikában 1 évre 6. d.

Előfizetési árak egy évre: válatoknak, nagykereskedőknek és külföldre 1000 lei, nyugdíjasoknak, köztisztviselőknek 300 lei.

Orvosi hírek: hasábonként 50 lei. Gyászjelentések: egész oldal 4000 lei, féloldal 2000 lei.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendőek vagy bármelyik hirdető iroda utján is feladhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lei, hirdetésoldalon 6 lei négyzetcm.-ként. Nyílttér rovatban 50 lei, szövegközi részben 32 lei a sordij. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 százalékkal magasabb.

Szerkesztőség: v. Szent László-uca 2. — Telefon 520.
 Kiadóhiv. és nyomda: v. József-fhg-u Csanádi-pal.

ARAD.

Fényképes igazolványokkal ellátott tudósítók és kiadóhivatali megbizotak: Bucureşti, Cluj, Timişoara, Oradea, Brasov, Satu-Mare, Tg-Mures

Kacsa a hálószobában

Nagy szezonja van mostanában a kacsának, — vendéglőkben és a sajtónak egy részében is. A kacsát szeretjük, ha nyári vendéglők lombos fái alatt ropogósra sütve élénk tállják, de nem szeretjük, ha nap-nap után eregetik fel kacsáikat a sajtó élénk fantáziájú tollforgatói, — mert ezek a kacsák igazán sületlenek.

Az olcsó napisajtó egy része állandóan kitalált szerelmi históriákkal, családi botrányokkal, hálószobai titkokkal traktálja a közönséget és naivabb része talán be is dül a kitalált meséknek, amelyeknek a valóság színezetét akarják adni a téma nélküli riporterek. Ezekben a riportokban, amelyek a legfantasztikusabb válto-peres történeteket tárgyalják hasábokon keresztül,

nem szerepel egyetlen név sem, aminthogy nem is szerepelhet, hiszen ezek a riportok nem egyebek légből kapott történeteknél.

Ezekben a szenzációs címekkel felcicomázott cikkekben olyan világ tárul az olvasó elé, amely kétségbeejtően elremitő volna, ha a nyomtatott betű mindig igazság kifejezője lenne ezeken a hasábokon. Olyan kép bontakozik ki a lapok nyári riportjaiból, amely méltó volna egy erkölcsseiben és tisztességében összeomlott Babylon társadalmi életéhez, de nem méltó arra, hogy a magyar sajtó lapjain megjelenjen.

A tisztességes újságírói morál szerint csak olyan magánügy tartozik a nyilvánosság elé, mely akár a nyilvánosság előtt, akár a hatóságok nyilvános tárgyalásán játszódik le.

Kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek

Vojtek gyógyszerár

Nem tudjuk, hogy a szerelmi élet pikáns lehetőségeinek kiagyalására kinek van szüksége: a közönségnek-e, aki ezeket a lapokat olvassa, vagy az íróknak, akik ezeket az újságokat írják? A hálószoza titkokkal foglalkozó cikkek hangja, megírásuk módja arra enged következtetni, hogy a cikkeken elsősorban azoknak telik gyönyörűsége, akik írják. Aki olvasni tud a sorok között és a mondatokba formált gondolatok mögött, megérzi az embert s az író egyéniségét, az rögtön rájön arra, hogy a szerelmi tévelygésekről szóló cikk megírása gyönyörűséget okoz annak, aki megírta. Az élére állított családi jelenetek, a szereplő harmadik kacér játéka az asszonyi tisztességgel, az asszonyi hűtlenség és tettenérések oly módon vannak feltálalva, hogy a józan olvasó rögtön ráismer arra a földhöz tapadt lelkeségre, arra a perverz fantáziára, amelynek kohójában ezek a témák megfogamznak. A cikkek hangjából és feltalálásuk módjából arra kell következtetnünk, hogy csak azoknak okoz örömet ennek a témakörnek örökös variálása, akik írják, mert a közönségnek még arról a rétegéről sem tétélezzük fel, hogy szórakozást talál ezekben a pánszexuális cikkeken, amelyet ők a maguk táborába soroznak. Tagadhatatlan, hogy a háboru utáni esztendőknben az erkölcsök nagyot hanyatlottak a multal szemben és kétségtelen, hogy a szemérem sem teszi oly tartózkodóvá a férfiakat és a nőket, mint azelőtt, de azért lehetetlenség az, hogy ezekben az izléstelenül föltalált cikkeken komoly férfiakra és nőknek öröme teljék. Az erkölcsi élet ingadozása még nem lazította meg annyira az egészséges gondolkodást, hogy ép izlésű embernek szórako-

Ne dobja el használt autógummiját, mert megfelelő ráfzetés mellett

Szortirczött raktár!
Friss áru!

Közvetlen
beszerzési forrás!

világhirű autógummira cserélem be.
HIRSCHMANN KÁROLY ARAD,

Strada Gheorghe Lazar No. 17

**Vegyen részt az Erdélyi Élet
országos riportpályázatán!**

zást nyújtson a kiriportirozott szerelmi kalandok sorozata. Ezek a nagy címekkel ellátott malacságok, amelyeknek izléstelenségénél csupán ostobaságuk nagyobb, csak beteg lelkű embereket érdekelhetnek, akik a papiros fekete betűiben vágják ki magukat.

Érthetetlen, hogy miért van szüksége a napisajtónak a lokál históriákra, amelyek azonfelül, hogy nem érdemlik meg a nyomdafestéket, izléstelenségük folytán, nem érdemlik meg a nyilvánosságot kitalált voltak miatt sem. A közönség leg-
aljasabb ösztöneire spekulálnak talán ezzel a lapok, amikor naponta megjelentetik a kitalált hálózobatorténateket? Azt remélik talán, hogy morálishan ép közönséget ily olvasmányokkal ránevelik lapjaik stilusára és az erotikus történetek mézes madzagján közelebb csalogatják a tömegeket azokhoz az eszmékhez is, amelyeknek ők a politikai szócsövei?

Ezeknek a riportoknak forrása ebből a tendenciából fakad, mert hiszen, ha nyár van is, uborkaszazonról nem lehet beszélni. A világ tele van nagy eseményekkel. Az egész világ beteg és vajudik egy irtózatoss gazdasági válságban. Németországban egymásra halmozódnak a politikai bombamerényletek. A világtörténelem nagybetűs lapjai lázasan perregnek a szemünk előtt, az élet tele van jajjal és szomorú katasztrófákkal. Eseményekben — sajnos — nincs hiány. Mig a békeévekben a nyugodt és unalomba száradt közvélemény szomjasan epedt a szenzációk után, addig ma a megtépett idegzetű, agyonhajszolt publikum szinte retteg a szenzációktól, mert a szenzációk mindig fájdalmat hoznak és csak nagyon ritkán jelentenek örömet.

Ez a sajtó, amely olyan büszke hirszolgálatának fejlett voltára, nem szorulna rá arra, hogy a keserves valutáért beszerzett papirost kitalált malacságokkal kenje be. Nem szorulna rá a hálózobából kieregetett kacsákra, ha ezekkel a kacsákkal nem azt akarná elérni, amire ennek az országnak semmi szüksége sincs: a társadalom egészséges lelkületének és erkölcsi ellenállóképességének megfertőzését. A sajtó hivatása az, hogy eszmét hirdessen, hogy tájékoztatson, nem pedig az, hogy banális frivolságok terjesztője legyen.

FOTO STUDIO

André Székely

MEGNYILT

Arad, Bul. Regina Maria No. 22
— (volt Weisz műterem). —

**Vegyen részt az Erdélyi Élet
országos riportpályázatán !**

Stauber József

A törhetetlen akaraterő, a céltűzés fanatikusa : Stauber József pihenőre tért. Magasbaívelő életpálya volt az, melyet befutott: telve teremtő erővel, készséggel, munkabírással és lendülettel. A vidéki ujságírás Stauber Józsefben, az új irányokat, az új alapokat teremtő mesterét veszíti el, aki nem annyira magával az irással, a vetett betűkkel, mindinkább az irányítás szellemével, ujszerű formák és módok teremtésével adott lendületet, új életet az ujságírásnak. Izig-vérig a munka, a dolgozás, az előrehaladás embere volt, akinek minden gondolata lapjához fűződött s aki ennek az önmaga emelte bálvány szüntelen szolgálatában élte le munkás napjait.

Mi, akik a tollforgatás nehéz mesterségét folytatjuk, mi tudjuk csak igazán értékelni, hogy Stauber József előrehaladása és érvényesülése milyen ritka jelenség az ujságírás történetében. Mi tudjuk csak igazán mit tesz az — új életet, új szellemet vinni egy lap szerkesztőségében, ötletek, új gondolatok erejével tekintélyt és pontot kiharcolni egy lap részére, melynek mindig vannak irigyei, ellenségei. Stauber József élete e szempontokból: ujságírás és ujságírás sikerét jelenti s mint ilyen értékes és tanulságos eredmény.

Stauber József, mint ember nem volt a „puha, ellágyuló „szivember“, de nem is lehetett az. Aki önerejével, küzdéssel, határozott életcéllal megy előre; annak a szentimentalizmus nem hozhat eredményeket, sőt állandó akadályt jelent. Az ő „ridegsége“ csak a végzett munkába olvadt fel, csak akkor tudott örülni, ha sikere volt és ennek öröméből szivesen engedett át osztályrészét másnak is. Aki őt közeléből ismerte, tisztában volt életcéljaival, de ő sohasem hirdette azt, öndicsekvés nem hagyta el ajkát, nem büszkélkedett sikerével, de nem írta saját számlájára mások munkájainak eredményét. Erőskezű, öntudatos ember volt, aki céljaiban lelte életörömét.

Stauber József harmonikus, megelégedett életet élt, mert ő maga teremtette meg életének feltételeit, önmaga volt saját sorsának kovácsa. mert kitartott erővel és akarattal haladt céljaiban a siker felé. Stauber József egyéniség volt s távozása egy munkás, kiváló ember elvesztését jelenti. Szerette az életet, annak örömeit, megbirkózott annak nehézségeivel is. Ember volt, a munka embere, az önbizalom, a teremteni akarás és tudás küzdő katonája, aki emléket állított magának egy élet állhatatos, nagy küzdésével.

— **Két-három iskolás diákot** elsőrangú teljes ellátással, zongoratanitással, román, magyar, német konverzatioval elvállal uricsalád. Cim a kiadóban.

A mozik csődjéről

üresen kong az Aradi Ujság kiadóhivatali harangja

Régi igazság, hogy a közönség csak abba a moziba jár, amelyikben 100 százalékosan hangulatkeltő filmeket adnak. Hangulatkeltéssel kísérletezik az Aradi Ujság is, amidőn hetet-havat összehord a városi mozivállalatok igazgatósága ellen, csak hogy gyógyirt találjon fájó kiadóhivatali sebére, melyet a hiányzó mozi hirdetések égettek belé...

Pedighát a mozihoz is, meg a hirdetéshez is érteni kell. A hangulatkeltésnek legjobb valószínűségeket kell felvonultatnia, hogy az illúzió megszülessék. Ami az Aradi Ujság hasábjain megszületik, az a legjobb esetben is egy-egy szakállas tudósítás, valamelyik komoly napilap antik számából elővezetve szabadon: mindenképpen pedig olyasvalami, ami sztratoszférikus távolságban, szabadon leng a levegőben. a lehető legtávolabb az igazságtól, amelynek mi — bár hogy is fájjon az Aradi Ujságnak, — továbbra is hivei maradunk.

Mindezt abból az alkalomból kell megírunk, hogy a harmadik szörnyszülöttje is megszületett az Aradi Ujságnak, amely újra a mozivállalatok deficitjéről sivalkodik és nyilvánosság ujboli bevonása mellett sajnálkozik afelett, hogy másoknál rendelj a városi moziüzemek igazgatósága a plakátokat, másutt hirdet, nem nála! Ebből az alkalomból természetesen újra mást ajánl a moziüzemek élére a jelenlegi vezetőnél. Valószínűleg egy olyan urat, aki hajlandó hirdést az Aradi Ujságnak is adni.

Ami a lényegét illeti, nevetséges egy olyan sokmillió vállalatot deficittől féltetni a propaganda-költségek miatt, mint az aradvárosi moziüzemek. A mozik jól elhelyezett propagandának nagy hasznát veszi. Azért tartanak például nyilvános árlejtéseket a városi moziüzemek plakátnyomtatványainak ellátására is, hogy egyfelől a nyomdaüzemet jól megválogassák, másfelől pedig olcsón kapják a lehető legjobb. Az Aradi Ujság munkanélküli nyomdászok vállalatáról ír, akik nem kaptak megrendelést. Azok a nyomdászok, akiknek bérbevett nyomdavállalatuk van, először is nem munkanélküliek: másodsor pedig csak nem kívánhatja az Aradi Ujság moziszakértő nyomdaapostola, hogy a városi mozivállalatok ne a legolcsóbb nyomdába adják ki a munkát...? A mozivállalatok nyomtatványszükségletére tartott legutóbbi árlejtésen részleges rendelést a

---

Vegyen részt az Erdélyi Élet

országos riportpályázatán

Lovrov-nyomda kapott, mivel ez a vállalat volt a legolcsóbb. Meg lehet nyugodva az Aradi Ujság cikkírója, spórolva lett az egész vonalon, amint erről, aki csak ismeri a betűket, meg a számokat, bármikor meggyőződhetik a moziigazgatóság könyveiből.

Dehiszen ezt igen jól tudhatja az Aradi Ujság cikkírója: vagy nem ennek alapján írta — igaz, hogy még a borsos hirdetések idején, — a dicséző cikkeket, a fellengős áradozmányokat a moziállalatok igazgatójáról...? Hja, a régi szép hirdetési számlák idején... Persze, ahogy leépítették ezt a többlet-kiadást a moziüzemeknél, másképp pengenek a hurok! Amennyiben igaz az, hogy a városi mozivállalatok milliókat jövedelmeztek a városnak és ezeket a jövedelmeket valóban komoly közcélokra költötte el a város vezetősége, éppugy logikailag érthető az is, hogy ebből a pénzből nem kaphat tovább az Aradi Ujság kiadóhivatali troubadourja, mert — hol itt a közcél? A rentabilis befektetés...?

Be kell látnia az Aradi Ujságnak, hogy költségspórolás intencióinak nyomán a moziüzemek vezetése nem hagyhat maga után semmiféle kivánnivalót. Vagy csak nem gondolja komolyan, hogy egy ilyen többmilliós vállalkozást a város vezetősége vörös brokáttal kárpitozott párnán fog nemzeti ajándékként felajánlani bárkinek is...? Az Aradi Ujság miatt...? Vagy talán azokért az ugyanazon szöveggel ellátott lapjáért, amiket Brassói Friss Ujság, meg Erdélyi Friss Ujság stb. címen küldözget kísérletképpen széjjel, jó messzire Aradtól...? Notabene, ezt az utóbbi tényt csak helyeselhetjük, hiszen így inkább beláthatja, hogy semmi jogcime sem lehet a sokat kifogásolt városi mozihirdetésekhöz. Esküszünk az Aradi Ujság hireinek a szakállára, hogy eddigelé egyetlen egy interimárbizottság sem foglalkozott azokkal a nyári lázálmodokkal, amikről az Aradi Ujság olyan édesdeden el tud ábrándozni a mozik vezetésének ügyét illetőleg, sőt minden bizonnyal nem is fog. Ez azonban bizonyára nem zavarja a cikkírót a további ujjszoptatásban, mely gyönyört továbbra sem sajnáljuk tőle.

Aradváros közönsége tudja, hogy a városi mozivállalatokat Lutai Cornél dr. polgármester hozta létre. *Minket* igazán nem lehetett sohasem megvádolni azzal, hogy sokat dicsértük Lutai volt polgármester intézkedéseit: mit mondjunk, még negyedannyit sem jártunk hirdetések után a városhoz, mint az Aradi Ujság. De el kell ismernünk, mint ahogyan elismertük a múltban is, hogy a moziüzemekkel Lutai bizonyosságot tett arról, hogy tudja, mi kell a népnek és mi az, ami valóban komoly jövedelmet biztosíthat Arad-

Kiváló minőségű müton száritott tölgy- és bükk **parketta**

Kornis Testvérek R. T.-nál Arad, Strada Alexandri :- Telefon 501.

város kasszájának, (amely annyira felizgatta az Aradi Ujságot.) Azt mondhatnánk, hogy vakmerő tájékoztatlanságra vall tehát deficittel vádolni meg a mozik üzemvezetését, csak azért, mert nyár van, amikor az emberek csak szabad helyre járnak, ha nem tudnánk, hogy ebben a vad kánikulában is „honnan fuj a szél...“ Dehát, mit tesz Isten, az Aradi Ujság cikkirójának peche van: tudjuk. És már ezen mulat mindenki széles e városban: hogy is lehet olyan sürgős és annyira fontos az Aradi Ujságéknak az a pár mozi-hirdetés...?

Ami ezt illeti, erre is van komoly magyarázat. Az Aradi Ujság, amely állandóan a takarékoságról beszél, éveken át borsós számlákat nyújtott be a városi moziirodához. Kihasználva ugyanis a vezetőség jóhiszeműségét, komoly lapnak maszkirozta magát és több hirdetést hozott, mint a többi, tényleg komoly és hirdetési szempontból hasznos munkát hajtó lapok. Erről is vannak feljegyzések a moziiroda annáleiseiben, mint ahogyan most megtudhatja az a „háromszáz“ olvasónk is, akikről ugyancsak cikket irt az Aradi Ujság. De mért csak „háromszáz“ olvasónkról cikkeznek...? Tiltakoznunk kell ez ellen a többiek nevében. Utóvégre demokrata állam vagyunk és tiltakozunk már eleve az ellen, hogy az Aradi Ujság csak azokról az olvasóinkról vegyen tudomást, akár lokálpatriotizmusból, akár nem, akik véletlenül olvasák az Aradi Ujságot is! A mi olvasóink, azt a háromszázat is beleértve, akikről az Aradi Ujság megemlékezik, igen jól tudják valamennyien, hogy mi évek óta direkt összeköttetésben állunk a legelőkelőbb filmvállalatokkal, mint a Paramount, Pathé, Metro-Goldwin, az UFA, a Fox, stb., akiktől hetenként pontosan kapjuk *saját* kliséinket és *saját* hirtanyagunkat, amelyek mindig a legfrissebbek. Drága pénzért, magas vámok mellett hozatjuk a legaktuálisabb kliséket, meg a költséges szaktudósításokat, mert mi áldozni is tudunk azért, hogy szakmai olvasóközönségünknek tényleg friss, új és hasznos anyaggal szolgáljunk.

A közönség érdeklődése mindinkább a mozi felé fejlődik, mindig frisset és változatosat kíván: de ugyanezt a szakmai jólinformáltságot joggal elvárják azok az előfizetőink is, akik elismerten legmegbízhatóbb filmrovatunkat hétről-hétre várják, így az erdélyi és bánáti mozitulajdonosok és filmkölcsonzók. Ami az Aradi Ujság érdeklődését illeti, nem titok, hogy

mi a filmrovatunkat, kliséinket teljesen díjtalanul bocsátjuk a városi mozik rendelkezésére a szakmai legujabb hireinkkel egyetemben, amelyek minden mozivállalat számára — ha megengedi az Aradi Ujság — mulhatatlanul szükségesek.

Ezzel szemben lényegesen olcsóbban adjuk közé a mozivállalatok hirdetéseit, mint akármelyik aradi lap és más szíveségszolgálatainkért sem szoktunk külön taksát, forgalmi ille-

téket és barátság-adót felszámítani. Összeköttetésben állunk a mozivállalatokkal, mert szakmai filmrovatunk elevensége ezt szükségessé teszi, mert a hirsanyagjainkat kicseréljük. De, édes Istenkém, bárhogy is igyekezzünk, sohasem fogjuk elérni azt a nivót, amit az Aradi Ujság fejtett ki a mozivállalatok költségételeiben, hosszú éveken keresztül. Hiszen ez az: ezért nem kell reánk féltékenykedni. Ha az Aradi Ujság továbbra sem kap hirdetést a városi moziüzemektől, a cikkírójának is igaza lesz a spórolást illetőleg, mi is megcsináljuk a szükséges olcsó propagandát, aminek ténylegesen hasznát is látja az üzem és — a város vezetősége is meg lesz elégedve, mert nem dobja ki pénzét többé az ablakon — az Aradi Ujság számára. Mindez pedig nem blöff, mint ahogyan lapársunk blöfföl: ez a meztelen és tárgyilagos igazság, csak nézzék meg a mozivállalat könyveit.

Ezért nem fog sohasem egy erdélyi mozi se előfizetni az Aradi Ujságra, hanem megmaradnak az Erdélyi Élet hűséges barátai között. Lapunk filmrovata pedig — akár tesszik az Aradi Ujságnak, akár nem — továbbra is értékes utmutatója lesz a mozivállalatok repertoirejának, továbbra is hűségesen fogja informálni az erdélyi és bánági mozivállalatok vezetőségeit, amelyek mind-mind ott sorakoznak fel lapunk előfizetőinek táborában.

Legfőbb ideje volna, hogy megértse végre az Aradi Ujság „filmszakembere“, hogy a mozi nem ujságírás, hiába csinál az Ujságjából hirtővégre is a közönségnek van szeme és — akár hiszik, akár nem — olvassa a brassói Népujságot, ismeri a temesvári „Hatórai Ujságot“ és alig várja a Friss Hírek megjelenését, mely előreláthatólag hosszú időre elveszi az Aradi Ujság kedvét a fickándoazástól. Ajánljuk, maradjon csendben, ne nyuljon senkihez, mielőtt magára ne vetett volna. Mi pedig csináljuk tovább azok számára lapunkat, akik szeretik a jólmegirt cikkeket olvasni. Ne féljen az Aradi Ujság, hogy konkurrenciát csinálunk: az az olvasóközönség, akit mi szolgálunk ki, csakis jó lapot vesz a kezébe, friss cikkekkel és rendesen megirt mondatokkal, tehát az Aradi Ujság, Estilap, Brassói és Erdélyi Friss Ujság, etc. féle lap-gallimathász hozzájuk soha el nem juthat, legfeljebb csak makulatura alakban. Addig azonban azt is ajánljuk az Aradi Ujság „moziszakértőjének“, hogy próbáljon felejtetni, s ha néha néha nagyon el kezd fájni kicsi szive a városi mozik hirdetései után, hát hallgasson korunk mélabús dalmokára és szivbaja ellen szedjen kellő mennyiségű tangót...

FICK

legolcsóbban fest, tisztít

őszi felöltőket és ruhákat,
gallérokat legszebben fényez.

Str. Barițiu 14. Fiókküzet a Lutheránus templommal szemben

A jelentéktelen színésznő vergődése a nagyvárosban

Riportpályázat

Neve nincs, szerződése sincs, tehetségét még senki se fedezte fel, de az se bizonyos, hogy ez a tehetség megvan. Száz és száz más társnőjével együtt egy-két szál ruhában lebeg itt Bukarestben a lakástalanság és a színházi irodák, kávéházak és ügynökségek között. Fiatal, majdnem tündöklően szép és azt mondja, hogy már volt több vidéki társulatnál. Főszerepeket játszott, vezető színésznő volt a husz évével és a szépségével. És ott vidéken melléje ültek a vendéglőben rajongók, lelkesedő újságírók, lángoló vidéki színészek és néha egy-egy jómodoru vidéki ur. Ezek mind a fővárossal kecsegtették, biztatták, hogy menjen Bukarestbe, ott észreveszik, neki ott a helye, nagy kőszínházban, ne hallgasson senkire, csak reájuk, mert ő nagyon tehetséges és biztosan karriert csinál. Az ördög benne sem aludt s bár nem értette egészen, hogy miért akarnak tőle megszabadulni ezek a vidéki urak, mégis hitt nekik, elfogadta hódolatukat, elhitte, hogy nemcsak szép, hanem tehetséges is és elhitte, hogy csak meg kell jelennie Bukarestben és a színigazgatók kapkodnak majd érte.

Ott hagyta a szerény, a hányatott, a romantikus és szárnyaltan vidéki gócpontokat és megtelepedett Bukarestben.

A többit — bizonyos részletek elhagyásával — mondja el ő itt maga.

Menekülés a szállodából

— Két napig szállodában laktam. Ez ezelőtt egy évvel volt. A harmadik napon már inzultáltak. Például eltűnt a szobám kulcsa. És be-benyitottak hozzám. Ez zavarta meg álmaimat. Tulajdonképpen két napig csak élveztem Bukarestet, a legnagyobb élvezetem az volt, hogy kóboroltam a városban, megálltam a hirdetési oszlopok előtt, olvastattam a színlapokat, kikerestem rajtuk, hogy hova kerül majd az én nevem és fagyaltot szopogattam. Tölcséres fagyaltot, öt leiért. Alig ettem valamit, elég volt a fagyalt és boldogan ismerkedtem Bukaresttel, ahol én karriert fogok csinálni.

— Ez a zavartalan ismerkedés a fővárossal akkor ijesztett meg először, amikor eltűnt a szobám kulcsa. Se a portás, se a szobaasszony nem tudott a kulcsról semmit se. Megrémültem, hogy nyitott ajtó mellett kell aludnom. Ők ezen gyanusan nevettek. Kaptam a sátorfámat és elköltöztem egy barátnőmhöz, aki szintén művésznő volt, csak már két éve nem látott színpadot. Azonban neki már volt al-bérleti lakása, konyahasználattal.

Fürdőtrikóban akarnak felvonultatni

— Nekem a diván jutott. Ócska jószág volt, a ruganyok lyukat nyomtak a derekamba, de legalább nem zavart senki se. A barátnóm eleinte nagyon örült nekem, a hónod alá nyulok, kicsikém, — mondta nekem — majd én szerzek a te részedre szerződést, ne félj semmit, csak hallgass rám.

— Mentünk is ide-oda, tánclokálok ugyevezett művészeti igazgatói mustrálgattak, illegnem-billegnem kellett előttük s végül is felszólítottak, hogy holnap fürdőtrikóban jelenjek meg, mert meg akarják nézni járásom hullámzását.

— De, kérem... Mit akar azzal a fürdőtrikóval!...

— Viharosan leintettek, a barátnóm is, hogy ne járjon annyit a szám, kapok havonta kétezer leit, bejárok a lokálba, betanulok valami tengerésztáncot, a második szám leszek és legyek boldog, hogy beengednek a müüntézetbe. És ha Gertrudis bántalmaim vannak, akkor menjek a Teatrul Naționalba.

Zokogás otthon

— A külvárosban, ahol a barátnómmal laktam, heves jelenetem volt otthon. Nagy türelemmel fejtette ki előttem, hogy kezdetnek ez is remek megoldás, a tánclokálból könnyen ki lehet emelkedni, csak egy kis szerencse kell hozzá. Különböző ús, temérdek színigazgató jár előda, egyiknek fel-tünök és megkínál majd a nagy szerződéssel. Sürgettem, hogy menjünk el egyenesen a nagy színigazgatókhoz. Toporzékoltam. Addig sirtam, míg tényleg elvitt az egyik színházhoz, ahol állítólag összeköttetései voltak. De már a portáznál láttam, hogy baj van az összeköttetéssel, mert ez a mogorva férfi a titkárig se akart bennünket beengedni. Barátnóm mosolygott reá, simogatta a gombjait, dicsérte a bajuszát, mire felengedett a jég és mi bejutottunk az előszobáig, ahol ki volt írva: Igazgató.

— Sokáig néztük ezt a táblát, többen ültünk ott s a titkár szerkesztőkkel udvariaskodott, de bennünket észre se vett. Végre kidobott bennünket. Hogy jöjjünk egy hét mul-

---

ÜZLETÜNKET

a végeladás tartamára

Piața Avram Iancu 21.

(Szabadság-tér) színházzal szembe

h e l y e z t ü k á t.

„MERCANTIL“ szőnyeg- és divatáruház

va. Otthon aztán a divánon bógtem estig, míg végre a barátóm is bogni kezdett és bevallotta, hogy nem ismeri a direktort, akinek előszobájából a titkár kihajított. Ellenben vegyem tudomásul, hogy a krumpli, amelyet közösen vetünk és amelyet egy hétig paprikásnak, főzeléknek, smórnak s tudja Isten minek dolgoztunk fel: elfogyott. Holnap nincs mit főzni.

— Ujabb zokogó roham a divánon, ő a hajamat simogatta és megkérdezte, hogy akarok-e még ezekután Gertrudis lenni? Mert ha meggondoltam volna a dolgot, ő kölcsönözné nekem fürdőtrikóját (nekem nem volt) és elmehetnénk újra a lokálígazgatóhoz.

A láthatáron feltűnik egy szobaleányszerep

— A hávéházban, ahová elvitt s ahol az egyetlen délutáni kávé volt a reggelink, ebédünk és vacsoránk, rosszmájú emberek mutatkoztak be. A fejem fölött furcsa integetéssel érdeklődtek barátómtól, hogy ki vagyok, mi vagyok? Beszéltek Belgrádról, Szófiáról, Konstantinápolyról, aztán egy orfeumot ajánltak, majd görlnék hívtak. Kerestem köztük, hogy hol vannak a rajongó vidékiek, a szerkesztők, a földbirtokosok, akik a vidéki vendéglőkben Bukaresttel biztatgattak. Istenem! Szóval a film is felmerült. Két hétig jártunk gyalog a környékre, ahol egy rendező ígérte, hogy megkezdi a felvételeket. Söröztünk, vacsoráztunk vele, bár úgy kezelt, mintha tévelygő naíva lennék Buzauból. A barátóm ott-hon jelenetet rögtönzött, koszt, mosás, fűtés, lakásszámla kerültek elő. Hogy ő mégse tarthat el engem.

— Hát várd meg már a filmvelvételt, mondtam, kapok egy jó szerepet, lesz pénzem.

— Addig is minden jelenet után leakasztott egy ruhámat, hogy most ez van soron. Ő vitte el egyedül, de olyan keveset kapott rá, hogy később magam is vele mentem a zálogházba. Nem csapott be, tényleg pár leit kaptunk rá. Ebből kávézhattunk. Egyszer kellett már egy ruzs, egy kis szappan, kölni, meg miegymás, de erre nem adott pénzt, ezért a nyakláncomat kellett eladnom.

Megnyílt a

„Revü“ uriszabóság

ARAD, Deák Ferenc-u. 15. kapu alatt.

A megszűnt **Sámson Jakab-cég** szabásának, **Csont Sándor** vezetésével készülnek a legújabb szabásu ruhák. Pontos és szolid kiszolgálás! Elsőrangú munka! Olcsó ár!

Vegyen részt az Erdélyi Élet

országos riportpályázatán!

— És egyszer csak megkaptam a fiimszerepet. Telefonáltak, hogy rögtön rohanjak ki a filmgyárba, mert még lesz ma felvétel is. Gyalog szaladtam ki a külvárosból, mert villamosra nem volt pénzem. És kezembe nyomtak egy tiszta szobaleány szerepet. Nekem!... És hogy két héten át napi hatvan leíért ki kell járnom a próbákra. Istenem: Gertrudis!...

Ideálom azt várja, hog előbb nagy színésznő legyek

Ősszel már magam vettem ki egy kis szobát, ke-
restem havi háromezer leit, de nem egy összegben, hanem
vagy öt helyről. Már minden színházi irodá-
ban ismertek, bejutottam házi próbákra és
azon vettem észre magamat, hogy rengeteg
színészszerűsöm van. Ezek a kollegák...
Istenem, mind tanítani akartak, nyakamra
nőttek, közösen szidták a színigazgatókat és
pár leiel a zsebünkben jártuk a várost, mo-
zikba ingyenjegyet kértünk, télen az uccán
mindig siettünk, mert vékony volt rajtunk a kabát.

— Bejutottam a nagy direktorok elé is. Hol ez, hol az
protezsált, az íróasztal mellett do'gozva, meg is hallgattak,
verseltem, prózát mondtam, megdicsérték és elismerték, hogy
nagyszerű színpadi figurám van. Szerződés? Szerep? Hát az
most nincs.

Közben az a csapás is ért, hogy szerelmes lettem.
De telefonálni se tudok az illetőnek, aki azt mondta, hogy
ha leszek valaki, akkor mellém áll. Olyan nyomorultnak ér-
zem magam, annyira elhagyatottnak, hogy már fellépésem
sincs. A barátnóm ezt is kioltotta belőlem. Ráncigálnak, szé-
dítenek, becsapnak és kinevetnek. Bizom, hogyne biznék,
tele vagyok hittel és könnyel, hogy hátha!... Most már
senkinek sem hiszek, rémitően gyanakszom magamra is,
nem tudom, hogy van-e tehetségem és sejtelmem sincs,
hogy miképpen vergődök ki ebből a nagy városból. Sok
apró adósságom van, ha vacsorázni hívnak ismerősök, ki-
vül csak úgy ragyog az arcom, belül pedig fojtogat a sirás.
Két ruhám van, magam varrogatok odabaza és büffékben
élek. Házasság? ... Egy állástalan kollegával? ... Így!...

— p j —

**Csak az árak olcsók — minő-
ségeink változatlanul jók!**

GOLDSTEIN LAJOS

DIVATÁRUHÁZA

Arad, Str. Bratianu (Weitzer János-ucca) 2.
Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és kabátujdonságokban, bársonyok, selymek és mosóanya-
gokban. A hölgy és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye.

A nőgyülölő az idegorvos törvényszéke előtt

Röntgenkutatás egy kiszabadult bűnös lelkének alvilágában Börtön vagy klinika?

(Riportpályázat)

(Temesvár.) Ha bárki itt, e társadalomban, feltűnőt cselekszik, legyen költő, vagy hadvezér, — jönnek az analitikusok, a pszichológusok és megfejtik az okot, amely a tett mögött meghúzódik. Csak egy ember van, akinek lelkét alig kutatják, akit megítélnék és elítélnék egyedül a cselekedetét tartva szem előtt: a bűnöző. Hogy miért bűnözött? — ez a legkevésbé fontos kérdés a bünesetben. Hogy valamely ellenállhatatlan motorikus erő kényszerítette e a bűn elkövetésére, azt — bátran mondható — ritkán és csak kielégítetlenül vizsgálják. És ebben van is ráció. A társadalom védekezik a bűnözőkkel szemben. Védekezik minden áron. A bűnöző eltírásával. Ez érthető — a társadalom szempontjából. De néha nincs benne igazság, — a bűnöző szempontjából.

Példa rá az alábbi eset.

A „rabló“ családja és az érthetetlen bűn

Az apa egy ismert vállalat főtisztviselője. Korrekt, polgári intelligenciájú, szorgalmas tisztviselő, keresete elegendő az átlagos polgári nivó fenntartására. Fiatal korában beleszeretett unokahúgába s feleségül vette. Őt gyermekük született, köztük az, akinek esetével foglalkozni kell.

Az anya egy nagykereskedő leánya. Szőke, fekete szemű, kreolarcu. Ő szerette unokabátyját, akihez feleségül ment. Évekig háborítatlanul éltek. Egyszerre az asszony megváltozott. Kibírhatatlanul féltékeny lett. Minden asszonyban vetélytársat látott. A kócos, zsíros, öreg szomszédasszonyban éppen úgy, mint a viciek maszatos kisleányában. Pokol lett a ház. A gyerekek állandó gyötrelmek között növekedtek. Egy napon az anyát elme-gyógyintézetbe szállították. Kitört rajta a téboly. Most is ott üzi maga elől a vetélytársak rémeit.

Nem sokkal azután, hogy az anyát tébolydába szállították, egyik fia különös bünt követett el. Ez a fiu mindig abszolút tisztességes volt, vidám, törekvő, józanul gondolkozó. Otthonról mindene, zsebpénze, költséges passziói nem voltak, élt nyugodtan és példásan és uriason.

Olga Tscheowa is az **Waldheim** ártalmatlan

soványító pasztillát szedi naponta. Meg is látszik alakján! Kérje orvosa véleményét. Kapható: **Gyógyszertárakban és Drogériákban.** — Dobozonkint: **Lei 115.**

Egy este aztán minden előzmény és minden ok nélkül el-rabolta egy nő retiküljét. Néhány lépést futott, majd egyszerűen megállt és megvárta a rendőrt. Letartóztatták. A törvényszék elé került. Érthetlen cselekedetéről nem akart — vagy nem tudott? — számot adni. Minden kérdésre logikusan válaszolt, bevallotta, hogy elrabolta a retikült, hogy a pénzre semmi, de semmi szüksége sem volt, mikor azonban azt kérdezték tőle, hogy miért rabolt, lehajtotta sápadt arcát, homlokát összeráncolta és hallgatott. Törvényszéki orvosszakértők a következőket állapították meg róla:

„Alacsonyabb természetű, mérsékeltén fejlett, homloka alacsony, szabálytalan növése. Magatartása félszeg. A törvény parancsait ismeri. Siránkozva fogadkozik, hogy a jövőben nem tesz rosszat. Ítélete némi felületességet árul el. Kétségtelen, hogy öröklésileg terhelt, gyengébb elméjű egyén. Erkölcsi, etikai el lenálló képessége a vágyakkal szemben csökkent, — de úgy akarát elhatározását kizáró elmezavarban nem szenvedett és nem szenved.”

E vélemény alapján a törvényszék rablás büntette címén, héthónapi börtönre ítélte el. A rabló leülte büntetését. A fogházban soha senkinek sem mondta meg, hogy miért rabolt. Nem is tudta meg soha senki. Senki. Ő maga sem. S nemrégiben kiszabadult. Sokkal nyugtalanabb, félénkebb, zavartabb, mint amilyen valaha volt, gyötrődik és küszködik gátlásainak rengetegével, elzárkozó, szótalán, összeomlott.

Ki tudja: miért rabolt? Ki tudja: mi lesz vele? Szintelen, csenevész, tehetetlen, faradt, megbélyegzett ember! Mi volt, mi lesz vele.

Az idegorvos röntgene alatt

Négyen ülünk. Az idegorvos, a védő, a páciens és az újságíró.

A páciens: a rabló. Husz éves. Kék ruhában ül egy széken. Már kinötte a kabátot, vörös keze messzire kilóg a fénylő könyökű kabátujjból. Homlokán mély ráncok. Szája körül rángatózó árkok. Hangja tompa, ijesztő és csak nem kisérteties. Néha mosolyog, vörös kezét ilyenkor arca elé tartja. mintha szégyelné a zavart mosolyát. Tekintete mindig menekül. A levegő is, körülöttünk, csupa feszültség.

Orvos: ... És hányan vannak testvérek?

Páciens: Öten . . .

Orvos: Bátyjával nem beszélt soha szerelmi eseményekről?

Páciens: Soha . . . senkivel sem

Orvos: A papa és a mama között milyen volt a viszony?

Páciens: Sokat veszekedtek . . . amíg a mama „oda” nem került . . .

**Órát, ékszeret, arany jegygyűrűt
a legolcsóbb árban vásárolhat Csáky**

**órás-ékszerésznél Arad, a Lutheránus
templommal szemben! Óra- és ékszerjavítás,
ékszervésés elsőrangu kivitelben.**

Orvos: Maga belülről, a szívében, kinek adott igazat?

Páciens: Mindig a papának...

Orvos: Mi volt rendszerint a veszekedés oka?

Páciens: Rendszerint a szomszédokkal kezdődött... Ha valamilyen kopogtatás volt a falon, akkor a mama szerint a papának szólt a kopogtatás... Szemben lakott velünk két leány, a Mayerék... Ha az egyik a pokrócot rázta, akkor — mama szerint — a papának integetett... Anyus mindig azt hitte, hogy a nők csak a papát akarják...

Orvos: És maga mit gondolt minderről?

Páciens (suttogva): Nem tudom... a mama féltékeny volt...

Orvos: Szép asszony volt a mama?

Páciens: Valamikor nagyon... most már 44 éves...

Orvos: Milyen érzései vannak most vele szemben!... No... Feleljen... valami kevés...

Egy serdülő fiu szerelmei

Páciens (elfulva): Igen... valami kevés...

Orvos: Hány éves korában ismerte meg a női nemet?

Páciens (elpirul, torzan mosolyog): Most... most... most egy... éve...

Orvos: Hol ismerkedett meg az első nővel?

Páciens: Az uccán...

Orvos: Privát nőt nem ismert?

Páciens: Nem... nem is akartam... nem szeretem a női társaságot, csak ha az uccán... csak olyan nőt... Nem tudok beszélni... Ha lány van közelemben... Csak fiuk közt érzem jól magam... És csak az olyan nők között...

Orvos: Sokáig habozott, mielőtt megismerte az első nőt?

Páciens: Nagyon sokáig... igen... most is kerülöm őket... nem tudok beszélni velük... ők többet tudnak, mint én... zavart vagyok...

Orvos: Mit szokott olvasni?

Páciens: Most A cár országát olvasom... Azelőtt a rémgényeket szerettem... Meg a vicceseket... Szerettem a vicceket... Moziba is szeretek járni... A háborus filmeket szeretem...

Orvos: Most mondja, hogy emlékszik vissza arra a dologra?

Páciens (dadog): Mentem hazafelé... szépen lassan mentem... akkor megláttam a nőt...

FONTOS TUDNIVALÓ!

Magán- és közokiratait

**MITRA I.
SÁNDOR**

az aradi kir. törvényszék hites fordító és tolmácsánál fordíttassa román nyelvre. Kész fordításokat ántelesít! Iroda. Arad, Bul. Reg. Ferdinand 5. (az udvarban) Arad-Csanádi Bank-palota.

Vegyen részt az Erdélyi Élet

országos riportpályázatán!

A rejtély

Orvos: Milyen külsejű volt?

Páciens (szánalmas zavarral): Nem tudom... vagyis... rendes... csinos... karcsu... igen... szép... (Csend.) Elmentem előtte... láttam a kezében a retikült... megálltam... visszajöttem... újra elmentem... újra visszajöttem... és spekuláltam...

Orvos: Min spekulált?

Páciens (hosszu csend után): Nem tudom... csak néztem a retikült, újra elmentem... újra visszajöttem... nyolcszor is... még mindig ott láttam a retikült... gondoltam, elveszem tőle...

Orvos: Miért akarta elvenni? Kellett a pénz? (A páciens görcsösen csavarja ujjait.) Próbálja röviden kifejezni; milyen érzés volt Önben, amikor nézte a retikült?

Páciens: Csak hogy vegyem el... De amikor hozzáértem, akkor már azt éreztem, hogy ne vegyem el... Egy óráig is tartott... egyik percben, hogy vegyem el... a másikban, hogy ne vegyem... Kiszakítottam a kezéből... Ő elesett, én futottam... aztán megálltam... megvártam a rendőrt...

Orvos: Amikor elfogták és becsukták, nem voltak rossz álmai a cellában, szorongásai, félelemérzetei?

Szorongások... félelemérzetek... álmok...

Páciens: De igen... Álmomban kergettek... Valaki revolvert fogott rám... Én is vissza akartam löni, de az én revolverem nem sült el, ellenségem előtt... Mindig rosszul voltam, mikor felébredtem.

Orvos: És amikor kijött a fogházból, hogy érezte magát? Örült a szabadságnak?

Páciens: Nagyon. De azóta félek... Mindig arra gondolok, hogy ha valami történik, akkor a detektívek mindjárt rám fognak gyanakodni...

Orvos (sok további kérdés és felelet után): Most csak azt mondja még meg, mikor látta utoljára a mamát?

Páciens; Két héttel ezelőtt... Akkor is nagyon féltem... Mindig félek...

(A husz éves rabló, az orvos intésére, kitámolyog a szobából. Alig áll a lábán. Arcvonásai remegnek, torz mosoly van az ajkán, félszegezen bólint és meggörnyedve kimegy.)

**Gyönyörű
perzsák
érkeztek**

Neuländer

szücszhöz -- Flischer Eliz-palota.

Rendkívül ocsó árak.

— **Jég!** Előfizetés, rendelés legelőnyösebb Reusz műjégyárban Bul. Reg. Ferdinand 33. Telefon 141.

Kórisme: gyűlölte a nőt, azért rabolt

Orvos (a többiekhez): Sok beszélgetést kellene folytatni ezzel a fiúval, hogy a fantáziavilágába betekinthessek. Ami ebből a másfélórai beszélgetésből megállapítható, uraim, az a következő: A anya üldöztetési félténységi téveszmékből álló elmezavarban szenved. Ez a gyerek olyan miljöben nőtt fel, amelyben megtanulta gyűlölni a nőt. Sorozatos konfliktusok tanúja volt, amelyeknek során az anya oktalanul botrányokat rendezett és ezek a botrányok felkeltették benne a nő iránti gyűlöletet. Ezért került mindig a leányokat és nőket szemben ezért van ilyen negatívisztikus beállítottsága.

A rablásnak egyetlen indoka az lehet, hogy gyűlöli a nőt. Ő nem a szociális, hanem a neurotikus okokból bűnözők közé tartozik. Ellenállhatatlan kényszer hajtja az ilyen bűnözőt. Ő intellektuálisan küzdött a kényszer ellen, amikor hétszer-nyolcszor is ott akarta hagyni a retikülös nőt, de mindig vissza kellett mennie, az intellektus részére fel sem tűnő belső kényszer követette el vele a rablást. Ez a rablás nála szimbolikus cselekedet lehetett. Neki nem kellett a pénz. Ő a nőt akarta megfosztani valamitől, bosszút akart állni a nőn.

Az a nő, akitől a retikült elrabolta, tetszett neki, ezt azonban önmagának sem akarja bevallani. Ez ellen a csinos urinő ellen követte el azt a bosszút, ellenállhatatlan kényszer hatása alatt, ami benne gyerekkorától kezdve felhalmozódott. Amikor a kényszernek engedett, — akkor már nem menekült. Akkor már kielégült. Úgy érezte, hogy valaki más helyett cselekedett, ez a »más« kényszerítette rá a bűn elkövetésére. Ezt a fiút pszichológiai kezelésnek kellene alávetni, mert kétségtelen, hogy a börtön még rosszabbá tette állapotát. Én őt most eljegyzettnek látom egy serdüléssel elmezavarral; hogy lesz-e az eljegyzésből esküvő, azt nem tudom...

*

Ezt a különös ügyet átadom a nyilvánosság esküdtszékének. Döntsék el az esküdtek, mi kell az ilyen bűnözőnek:

Börtön-e vagy kórház?

Sz. R.

Szombat

Vasárnap

DIEGO

ANTONIO

ROJE

DAJOS BÉLA világhírű zenekarának jazz- és tangó énekese

Central Mozdó

Central Mozdó

Az a bizonyos férj

elárul egyet-mást a nyaralás örömeiből

Amidőn Önagysága és családja a nyári szezon elején elutazott Fürdőfüredre, akkor az ilyen esetekben szokásos nagy, megkönnyebbült nyáreleji sóhajok között a következő is elhangzott Önagysága ajkairól:

— Tudod, szivikém, hogy minek örülök én már előre a legjobban?

— Nem tudom — felelte rezignáltan a Ház Ura, mert majdnem biztosra vette, hogy ugyse fogja kitalálni.

— Hát én olyasvalaminek örülök, amire ti férfiak, persze nem is gondoltok. Mert nektek igazán fogalmatok se lehet arról, hogy mit jelent az egy nőnek, hogy majd egy teljes álló hónapig nem kell öltözködni.

— Nem kell öltözködni? Hogy érted ezt? — kérdezte a Ház Ura azzal a kissé bamba megnemértéssel, amely asszonyi dolgokban olyannyira sajátos tulajdonsága volt. — Hát mit gondolsz — tette hozzá egyre növekvő csodálkozással — odalenn Fürdőfüreden egész nap egy szál hálórékliben szaladgálnak az emberek?

— Hálórékliben semmiesetre. Hanem reggel felveszi az ember a fürdőruháját, annak a tetejébe huzza a pizsamáját és lemegy a strandra. Bemegy a vízbe, leveti a pizsamát, kijön a vízből, fölveszi. Ez lesz az egész öltözés. És nem csinálja az ember azt a cirkuszt, amit odahaza: pongyolából fürdőkádba, onnan háziruhába, délelőtt délelőtti trottör, délután délutáni ruha, este kis estélyi vagy nagy estélyi és egész nap hajberakás, manikűr, kalap, retikül, kozmetika, toalettvíz, mittudoménmicso-da! De most mindennek vége. Most aztán semmi egyéb nem lesz egész nyáron, csak fel a pizsama, le a pizsama. Ha te tudnád, hogy mit jelent az egy olyan nőnek, aki nem szeret öltözni...

— Ja igen, igen — dünnyögte a Ház Ura és az ujságjának hireibe merült, mert abban az időben indult meg az olimpiász és a lapok azt találgatták, hogy vajjon ki lesz magyar részről a világtusa hőse: Bárány, vagy Remece?

Aztán megérkeztek Fürdőfüredre és Önagysága nyomban kezd öltözködni.

Reggel felvette a fürdőruháját, annak a tetejébe a pizsamáját, de aztán semmi egyebet. És bement a vízbe, meg kijött a vízből, de azonkívül igazán nem csinált semmi egyebet.

Mindössze egy kis nap olajjal kente be magát, fürdés előtt, hogy le ne égjen. De az egész napolajkenés nem tartott tovább egy picit negyedóránál, aztán rögtön be lehetett menni a vízbe. És most már semmi nem volt hátra csak egy gummisapka a fejére, hogy a haj be ne vizeződjék. És aztán be a vízbe. Rögtön. Minden öltözködés nélkül. Csak a strandcipőt kellett levetni a víz

szélén, mert abban nem lehet jól uszni. És aztán be a vízbe. Rögjön. Minden öltözés nélkül.

Aztán kijönni a vízből. De semmi öltözés. Csak fel a strandcipőt. És a pizsamát. És, mert a szél is fujt egy kicsit, még a fürdőköponyeget is. De semmi öltözés. Csak ki a napra. És a napon persze, levetni a gumisapkát, mert az nagyon meleg. És fel egy olyan fehér kis cukrászsapkát, mert anélkül hideg. Vagy valahogy így. De semmi öltözés.

Aztán rajta, fel az ebédhez. Csak előbb még újra be a vízbe, hogy az ember lehüljön egy kicsit. Csak úgy, minden öltözés nélkül. Cukrászsapka le, gumisapka fel, fürdőköponyeg és pizsama fel, fürdőcipő le, napolaj fel és be a vízbe. Csak előbb még egy törülköző a vállra, mert az előbb, dacára a napolajnak, csipte egy kicsit a nap a bőrt.

Na most a fürdés megvolt, lehülés is megvolt, ki a vízből, törülköző le, gumicipő fel, napolaj a tuss alatt le, gumisapka le, cukrászsapka és fürdőköponyeg fel, hajrá, fel az ebédhez.

És ehhez aztán semmi öltözés. Csak úgy, pizsamában, ahogy az ember van. De persze nem abban a pizsamában, amiben az ember a strandon volt, mert azt a pizsamát a fürdőruha fölé huzta az ember, aminélfogva az a pizsama minden leülés alkalmával olyan kellemetlen kis foltokat kapott, hogy az olyasmiekt két-hároméves kislányokra rá szoktak szólni, hogy nana, te kis illetlen, mit csináltál már megint, nem szégyeled magad ilyen nagy kislány létedre. Ufuj, dáda, vagyis az igazán érthető, hogy az ember ilyenkor, mielőtt leülne az ebédhez, felmegy a szobájába, leveti a strandpizsamát, leveti a trikót, kiteszi száradni, felvesz egy másik, elegánsabb és jobb anyagból készült pizsamát és abban megy le ebédelni.

De csak úgy, pizsamában ahogy van.

Csak előbb valami kis krémmel keni le az orrát, kopás ellen.

És egy kis puder a homlokra, hogy ne ragyogjon.

És a haját, sajnos, le kell rakni, mert a vízben egy parányit kiondolóódott, a gumisapka ellenére is. De különben semmi, de semmi öltözés. Csak egy korallgyöngy a nyakra. És egy vékony, de egész könnyű, nyári karperec. És a kezét rendbehozni, mert az direkt csodálatos, hogy a fürdés ellenére is, hogy bele tud ragadni az a nyomorult strandhomok.

Bundák, szörmék szakszerű gondozását olcsón vállalja

Engelhardt Ferenc szüics

Arad, Str. Eminescu Nr. 1. — Bunda átalakításokat a legújabb modellek után JUTÁNYOS áron vállal. ❖❖❖

— **Zongoratanítás** új növendék kezdők és haladók részére szept. 15-től megkezdem. Jelentkezni d. e. 12—2-ig, d. u. 3 5-ig. Zamfirné Korányi Klára, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) Földes patika-épület II. em.

Aztán egy kis ebédutáni szunditás. Ebédpizsama le, mert az gyűrődik, kis nyári pongyola fel, aztán két eshetőség van.

Ugyanis alvás után vagy újra lemegy az ember a strandra, akkor pongyola le, fürdőruha fel, gumicipő fel, sisak fel, le, cukrászsapka fel, le, napolaj, törülköző fel és le, vagy pedig tenniszezni megy az ember, amely esetben pongyola le, fehér harisnya, tenniszcipő, hajlekötő fel, tenniszruha, azután mindez le, mert az ember lemosdik és felvesz a vacsorához valami könnyű, egész könnyű és egyszerű nyári ruhát, de harisnya nélkül, mert az ember egy fürdőhelyen öltözködjék olyan keveset, amennyit csak lehet.

Nem tartom teljesen kizártnak, hogy bizonyos apróbb dolgokat elfelejtettem megemlíteni, de azt hiszem, hogy mindezek úgyse lényegesek, mert tény az, hogy amikor Önagysága és családja a nyári szezon végén beültek a hazatérő vonat forrószőlőtől lihegő falai közé, Önagysága nagyot és bánatosan sóhajtott, mondván:

— És tudod, szivikém: mi lesz most odahaza a legborzasztóbb? Az hogy újra bele kell szokni abba a rengeteg öltözésbe és nem járhat az ember abban az egy szál áldott pizsamában egész nap, mint ahogy azt itt tette Fürdőfüreden...

n—n

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința celor interesați, că Primăria Municipiului Arad,

în ziua de 9 Septembrie 1932, ora 11 a. m.

va ține în biroul Serviciului economic, camera Nr. 59 a doua licitațiune publică cu oferte inchise și sigilate, pentru întreprinderea lucrărilor de refacere a digurilor de apărare contra inundației.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu Art. 88—110 din legea contabilității publice, regulamentul O. C. L. și normele de licitație în vigoare.

Ofertanții cari vor lua parte la licitațiune vor depune pe lângă ofertă și o garanție de 5%, din valoarea ofertei, în numărar sau hârtii garantate de Stat, iar oferta se va face numai în conformitate cu caetele de sarcini și devizul întocmit de Serviciul tehnic al municipiului, cari pot fi văzute în fiecare zi de lucru între orele 11—1 în camera Nr. 59 a primăriei.

Arad, la 20 August 1932.

Primăria Municipiului Arad
Nr. 25.029/1932.

BRIDZS

Beküldött közlemény

Semmivel sem élnek vissza a bridzsezők annyira, mint a kontra alkalmazásával, mert nincsenek tisztában a kontra lényegével és nem tudják helyesen megítélni, hogy érdekesebb-e az ellenfelet buktatni vagy hasznosabb-e a saját mans megcsinálása? Természetes, hogy ennek a helyes megítélése igen nagy gyakorlatot igényel és sokszor előfordul még nagyon jó játékosoknál is; hogy tévesen, vagy alap nélkül kontráznak, csak azért, mert a játék akkor érdekesebb, vagy izgatóbb. Pl. ismerek egy elég jó játékost, aki, ha az ellenfél a mansot bemondja, „elvből“ kontrát ad. Ez pedig nagy hiba, mert a kontrabridzsnél semmitől sem kell jobban óvakodnunk, mint éppen a könnyelmű kontra adásától.

Tekintettel a trikkel magas értékére, kontra vagy pláne rekontra esetén az ellenfél a vonal alatt annyi pontot szerez, hogy azt később a robber megcsinálásával sem lehet jóvá tenni. Éppen ezért indokolt megtanulni, milyen elosztású lap az, amivel kontrázni érdemes s hogy mikor, hány ütésre számíthatunk úgy a saját, mint a partner lapját mérlegelve.

Kétféle kontrát ismerünk, az egyik az u. n. információ kontra, a másik pedig a büntető kontra. A kettő közt óriási különbség van.

Az első, vagyis az információ kontra nem azt jelenti, hogy én az ellenfelet buktatni óhajtom, tehát a kontrát tényleg játszani akarom, hanem csak arra szolgál, hogy partneremet lapomról tájékoztassam. Ez a kontra épp úgy pozitív licitálásnak számít, mint bármilyen színbemondás. Culbertson könyvében, egy hosszú fejezetet szentel az információ kontra magyarázására, míg a büntető kontráról alig három oldalt ír.

A kézben lévő lapok nagyjában két csoportra oszthatók. Az egyik csoport, amikor a lapunk akkor ér többet, ha magunk, vagy partnerünk a játékos, a másik, amikor a lap akkor értékesebb, ha az ellenfél játszik. Például Kör 7. 3. Pikk K. 10, 9, 6, 3, 2, Treff A, 8, 4, Káró 7, 5, sok trikket ér, ha az ellenfél pikkot játszik, viszont valószínűleg csak egy ütés, ha partnerem játszik kört.

Végeredményben a büntető kontrát is lehet információs kontrának nevezni, mert arról tájékoztatja a partnert, hogy lapja ellenjátékra alkalmasabb. Ilyenkor csak nagyon hathatós okok miatt szabad partnerünket lerontani.

Minden kontrázott egy trikk információs kontrának számít feltéve, hogy a partner még nem licitált. Azt jelenti úgy lapjának elosztása értékben alkalmatlan akkor, ha az ellenfél játszik, viszont mindeképen ütőerős a saját vagy partner legjobb bemondására. Tehát a kontrázó partnerének ilyenkor kötelessége a saját legjobb színét bemondani, fel-

téve, hogy a kontrázó után az ellenfél nem licitált. Ha az ellenfél közbe licitált, úgy csak akkor mondhatja be színét, ha lapja oly erős, hogy önmagában is feljogosít licitálásra, vagy pedig különleges elosztásu pl egy 5-ös és egy 6-os szín] aminek a feje, ha nem is értékütés, hanem legalább bub vagy dáma.

Az információs kontra után a partner csak akkor jogosult passzolni, ha olyan elosztásu lapja van, hogy abból arra következtethet, hogy az ellenfél többször bukik, tehát a saját lapja a partnerével kombinálva büntető kontrára alkalmas. Különben bemonджа a leghosszabb színét, illetve, ha van pl. egy ötös szine, amiben a 9 es a legmagasabb s egy 4-es szine, amiben bubja van, inkább azt a szint mondja be, amiben figura van, tehát a négyes szint a bubbal. Ellenben ha van egy hatos szine figura nélkül s egy négyes szine — akár értékütéssel is benne — mindig előbb a hatos szint kell bemonदani s csak ha a partner lerontja, mondhatja aztán be másodszor a négyes szint.

A kontrázott egy trikk rendszerint azt jelenti, hogy minden szinem van (legalább 3 honörütés benne), de az ellenfél színét nem fogom. Tehát ha a partner fogja az ellenfél által licitált szint és legalább 1 honörütése van, a helyes licitálás egy szanzadu-t bemonदani. Viszont az ellenfél színének fogása nélkül sohasem lehet egy szanzadu a válasz.

Culbertson azt állítja, hogy ilyen lappal: pikk 10, 9, 6, 5, kör 7, 6, 4, káró 9, 4, 2, treff 10, 8, 3, ha a partner egy pikket kontrázott, be kell mondani a legalacsonyabb hármas szint. Azt találja, hogy ilyen lappal passzolni öngyilkosság, — szerintem a két treff bemonदása az öngyilkosságnak csak egy másik fajtája. Ha kontrázó partnerének 2 honörütésnél több van a kezében, úgy ugorva licitáljon, hogy lapja erejéről partnerét tájékoztassa. Ez nem slem-invít, csak mans-invít. Nem jelent hosszú vagy magas honörü szint, — csak jelzi a két értékütést. Ha a partner egyszerre háromra emel, azt jelenti, hogy aduban legalább négy ütése van s azonkívül még legalább 2 értékütése. Ha a kontrázott partnerének $2-2\frac{1}{2}$ értékütése van, úgy rekontra a helyes licitálás. Így gondolkozom: a partnerem egy szenzadut mondott, tehát legalább 3 értékütése van, a kontrázónál van szintén 3, nálam $2\frac{1}{3}$, tehát a negyedik vagy teljesen ütéstelen, vagy legfeljebb $\frac{1}{2}$ ütése van. Ennélfogva a rekontrával informálok partneremet értékütéseimről s valószínűleg megcsinálom a mansot.

K. A.

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása új gépekkel a legmodernebb eljárással legszebben s leggyorsabban

Hoszpodár-nál

Arad, Strada Troiescu (v. Teleki-uca) No. 13.

A hármas sziget titka

vagy: a kabin-nők elrablása

avagy: Coeur-dame kalandos kimenője

Az Erdélyi Élet eredeti kánikulás riportregénye

V. Fejezet,

Mialatt e fenti események a marospartí csónakházban egyre gyorsulóbb tempóban rohantak végzetes kifejlésük felé, az egyik marospartí villasor elegáns parkkal körített palotájában ugyancsak meglepő események történtek. A ház hátsó traktusára nyíló emeleti hálószobájának mélyén, tompa rózsaszínű fényvel világított, selymes külön-hálószobája mélyén egy ugyan-csak rózsaszínű, pókháló-finomságu pijamában Coeur-dáma szemeit elkerülte az álom enyhülést és nyugalmat varázsló keze. A selyempárnáján: szinte látszott, hogy a hűséges és urnőjétől csaknem éjjel nappal elválhatatlan kis állat maga is érzi, hogy a sors milyen kegyetlen kezekkel vájkál urnője lelki-nyugalmában.

Az éjszakában csak a tücskök mélabus ciripelése hallatszott be a szobába a nyitott ablakon át. Coeur-dáma az éjjel szelid fénypázmájába bámulva, kerekre tágult szemekkel meredt a levegőbe. Te jó Isten, mi tesz most...? Testét, amelyen szinte átizzott a vér pompás hullámszáma, most apró és nyugtalanító borzongások vették karjaik közé, lelke legmélyéig felkavarva a pompás formák pihegő birtokosát... Vajjon helyesen cselekedett hogy akkor lármát csapott...?

Még most is a térde körül érezte a merész férfikéz vérforralóan idegborzoló érintését. De hogyan is gondolhatta hogy a Jani...? Hiszen tudhatta volna, hogy a Jani előbb mindig a füle mögé csókol, aztán az apró csókocskák lépcsőjén gyorsan szalad lefelé, keresztül a vállán, a mellén. Oh...! Amanak a másíknak a keze, ideges erős, izmos evezős-tenyér, az a kéz a kutatók merész elszántságával egyenesen haladt alólról felfelé előre... elszántan és biztosan törve ismeretlen céljai felé... Oh, ez a kéz, a Káro Bubi keze a maga számára is ismeretlen élményt hozott, egy idegen test váratlan érintésének különös izgalmát... Ez a kéz felborzolta minden apró kis idegszálát... Minek is csapott lármát?

Az asztalán csilingelve akkor megszólalt a telefon.

— Halló, ki ott?

— Maga az, drágám...? — kérdezte szinte sutto-gva egy elfojtott férfihang.

— Igen, én vagyok... Ki az...?

— Édes, most nem érek rá a magyarázgatásokra, — sutto-gta vissza a titokzatos férfihang, — kérem figyeljen jól rám, hall engem...?

Coeur-dáma szemei izgatottan tágultak kerekre az éjjeli lámpa fényében. Szívét ismeretlen, új izgalmak kábulata szorította össze... Vajjon mit akarhat tőle a Jani...? Maga is szintén sutto-gva hajolt a kagyló fölé;

Hallom, igen, hallom, kedves... Mit akar...?

— Kérem, ne kérdezzen sokat, — hallotta szinte még megszibbról a hangot. — Az Istenre kérem, ha csak egy csóppet nem vagyok közömbös magának, legyen holnap délelőtt, pontosan 10 órakor a strandon... Megteszi...?

— Hogyan, tíz órakor...? Dehiszen olyankor még alig van valaki...

A férfihang türelmetlenül szakította félbe.

— Tehát, még egyszer, pontosan 10 órakor... Magáért fogok menni és mindent megmagyarázok, jó...? Még egyszer: pontosan tíz óra...!

— De hát az Isten szerelmére, Jani, mi történt magával...? — kiáltotta most már izalmában magáról és a helyzetről is elfelejtkezve a dobogó szívé Coeur-dáma. A telefon tulóldalán azonban a férfihang elhallgatott: minden bizonnyal letette a kagylót. Coeur-dáma szívére szoritotta kezét, hogy annak dobogását elfojtsa. Oh, bizonyosan holnap lesz a párbaj... Óérette... Milyen izgató...! A Jani a haláltmegvető nubiai oroszlán me-részségével fogja rávetni magát ellenfelére és — mint ahogyan Dumas „Három muskétása”-ban olvasta, rá fogja szegezni kardja hegyére ellenfelét... Oh! Erre az elképzelésre könnyű borzongás futott végig könnyüivü hátán. lelki szemei előtt megjelent egy hatalmas szablya, a Janié, amint a hegyén ott vickándo-zik Káro Bubi... aki a bokáját simogatta sőt még feljebb... Már repülőgépen lebegett a könnyű álm felhői között, hátradólt csipkés párnáira és miközben a takaróról koppanva hullott a földre az egyik Colette-regény, ajkai már félálomban suttogták:

— Oh, Jani... Bubi... Ott leszek...

*

Már kora reggel volt, amikor az éhes selyempincsi vakkan-tásaira megébredt. Lassan, lustán nyult az ágya felett lógó csengő gombja után. A szobaleány mosolygós arccal kukkantott be a szobába:

Hozhatom a reggelit, nagyságos asszony?

— Mondja fiam az ur elment már? érdeklődött Coeur-dáma. Furcsa, de nem tudott leszokni erről az obligált kérdésről már akkor sem, amikor a férje már rég nem érdekelte nemcsak férfiui, hanem élettársi minőségében sem. De szinte irtózott már annak gondolatától is, így reggeli félmeztelenségében. De a férj már rég elment hazulról. Rátekintett az órájára és ekkor hirtelen eszébe villant a tegnapi éjszakai telefonbeszélgetés.

— Szent Isten, már egynegyed tíz...?

És kiugrott az ágyból. Hiszen neki ott kell lennie a strandi randevun!

Hamar a kávé!

Selymet gyári árban

Eisele-nél

Str. Mețianu No. 3.
(Forray-uca).

U J A B B Á R E S É S !

Coeur-dáma lázas sietséggel öltözködött. Félkézze a hajfésűjét kezelte, félkézze pedig a csöppnyi kis kávéscsészéjéből szürcsölte a forró italt. A pincsi alighanem reggeli nélkül maradt ebben a nagy sietségben, mert busan vakkantott tovasiető urnője után. Az egytornyú városháza órája így is háromnegyed tizedet ütött, amidőn kocsijával a néptelen strandra érkezett. Így a koradélelőtt vakító napsütésében kissé nevetségesnek tűnt fel előtte a Jani tegnap éjjeli kívánsága: utóvégre is, akármi is történt már, izé, közöttük, de — mit jelent ez a kora-strandi randevu...?

Valóban, a plageon pár gyerek lézengett még csupán a hozzájuk tartozó a murseökkel. Nő meg a kis kiállhatatlan színésznő, akinek a jóértesült mindentudók szerint Smink Tóbiás, a mindenre elszánt evezősbajnok csapta nem éppen sikertelenül a szelet. Persze, szegény szerződés nélkül van, — gondolta éppen, amidőn a művésznő máris elragadó mosollyal sietett elébe:

— Nahát, ez igazán kedves...! Maga is kellemesebbnek tartja a napot a tömegnél, kedvesem...? Végtelenül örülök, igazán eddig még nem is vettem észre...

Coeur-dámát végtelenül lesújtotta a nem remélt találkozás. Még csak az kell, hogy a gyanusmultu nőreá akassza magát... Természetesen egy pillanatra sem jutott az eszébe, hogy tulajdonképpen őt semma pacsirták szállították ki ide: randevura jött, kétséget kizáró módon, egy strandkabinba, még ha életbevágóan fontos körülmények között is... Miközben ez átsuhant agyán, máris mosolyra derültek ajkai:

— Oh, igazán roppant örülök, drágám... Ha megengedi, sietek a kabinomba: bizonyára találkozunk, nem de...?

De a szívét máris bizonytalan aggodalom szorította össze. Te jószágos Isten, mi lesz, ha ezt a nőt nem tudja lerázni magáról...? A Jani minden pillanatban megérkezhetik, ez meg mindent kitalál és — megint tele lesz a város vele, hogy ő, meg a Fény Jani egy strandkabinban, reggel...

Mélabusan csusztatta le válláról égszínkép kombinéjának tusszorjait és éppen a kis strand kosárcája felé nyult, amidőn egy elfojtott sikoltást hallott közvetlenül a kabinajtó mellett. Ugyanakkor pedig valaki ököllel hatalmas csapást mért az ajtóra... Szent Isten!

— Asszonyom, azonnal nyissa ki, mert máskülönben betöröm! — hallotta félájultan a szavakat. Aztán csak arra emlékezett, hogy hirtelen elsötétült körülötte a világ, miközben valaki odakint egy roppanással felszakította a gyengezáru kabinajtót) és belépett.

(Folytatása következik)

Szaküzlet optikai és finom solingeni acél árukban: beretvák ol-lók stb. Köszörülde, orthopead készülékek és mülábak készítése.

Tejnor Ferenc és Tsa

optikus és késmüves. Arad, Piața A. Iancu Szabadság-tér 21.

MŰVÉSZI ESEMÉNYEK

A HANGOSFILM VILÁGÁBAN

Az istenek fia

Frank Lloyd új filmjében Kelet és Nyugat világa találkozik össze, hogy hosszú lelki küzdelmek után a gyűlölet izzó szellemét a szeretet barátságos lángja váltsa fel. A történet hőse egy kínai ifju, aki két ízben tapasztalja azt végzetes átkot, mely sárga bőre miatt nehezedik rá. Gazdag és előkelő apja, a fehér emberek közé küldi tanulni és ő semmiben sem marad el mögöttük, barátai mégis kihasználják és megvetik. Pedig megjelenése sem mutat kínai származásra, ^{Bigyóhagy/szentra} úgyhogy szentrelmese is csak tőle magától értesül róla. Ekkor annyira megfélelkezik magáról, hogy

Dorothy Mackail „A kisasszony sofförje”
Kolben József filmügynökség BRASOV

korbáccsal a kínai fiú arcába csap. Az ifju vérig sértve visszamegy hazájába és új életet kezd. ha ugyan életnek lehet nevezni a keserűség és gyűlölettenget, amelybe merül, ahonnan csak egy új, váratlanul fordulat lendíti ki ismét.

A film főatrakciója Richard Barthelmesszenzációs alakítása a kínai ifju szerepében. Ezzel a legnagyobbak közé emelkedett és úgy az amerikai, mint az európai közönség szívében felejtethetetlen nyomot hagyott. Nemcsak vonzó megjelenésével érte el ezt a hatást, hanem főképen játékművészetének nemes egyszerűségével és hatalmas drámai erejével. Partnernője a vakító szépségű Constance Bennett minden tekintetben méltó hozzá és együttes jeleneteik megrázkodtató hatásúak. Az istenek fia nemcsak angol és német, hanem francia, orosz, kínai, olasz és spanyol nyelvű variációban is elkészült és minden országban óriási sikert aratott. A szabadtéri felvételeket San-Franciscóban, Newyorkban és Monte Carloban forgatták nagy számú statisztéria részvételével, 843 kínai szereplője van a darabnak, melyben 2443 „extra” vonul el a felvevőgépek előtt. Ezek a számok azt mutatják, milyen szokatlanul nagystilű ez a darab, emlékeztet a néma filmek közül a legnagyobbakra, melyek ezrekre menő tömegeket mozgattak meg.

Rejtelmes sikátorok

Amint a bűnügyi regények írói kifogyhatatlannak az érdekesítő történetek kitalálásában, úgy a film írói is legtermékenyebb talajukat a gangzterdrámák világában találják meg. Az események számtalan lehetséges változata módot nyújt arra, hogy sohasem váljanak unalmasakká és ne ismételjék meg a magukat. Az alvilág izgalmi a polgári közönséget megborzongatják és azzal a kellemes érzéssel töltik el, hogy hála istenek neki nem kell úgy élnie, mint a csempészeknek, tolvajoknak és egyéb haramiáknak. A lélektani alap tehát nem hiányzik ahhoz, hogy a gangzterdrámák általános sikert arassanak és ez legtöbbször be is következik. Különösen akkor, ha a cselekmény nem fantasztikus, közel áll a valósághoz és érzelmes jelenetekben is bővelkedik az izgalmon kívül.

Szinte példaképen hat a Rejtelmes sikátorok, melynek felépítése mesterien érdekes és amellet nem üres háborzongatás. Két testvérrel van benne szó, akik nagyon különböznek egymástól. Az egyik éjjeli őr, aki cége vagyonára ügyel, a másik pedig az alvilág réme. Mind a ketten egy leányt szeretnek, aki azonban közöttük nem tud választani. Arra azonban képes, hogy jó érzéseket feltámassza az elvetemült fiuban is, aki végül feláldozza magát fivéréért. A két testvér környezetének beállítása élethű és különösen jó az alvilág alakjainak életrekeltése. Jobbnál jobb szerepek adódnak, melyek kitűnő alkalmakat nyújtanak a színészeknek jellemző alakításokra. Az izgalmas rablási jelenetek páratlanul érdekesítőek és nem sablonosak. A darab végét nem lehet előre látni és meglepetés gyanánt hat. A nyomozás jelenetei magával ragadják a közönséget. A film nagyon alkalmas arra, hogy egy kellemes estét szerezzen a mozilátogatóknak.

A vörös tigris

Rin-tin-tin-ben a nagyszerű amerikai farkaskutyában egyetlen állatszínészt vesztette el a világ pár héttel ezelőtt. Ez a kutya nem hasonlított semmiféle idomított állathoz, nem veréstől való félelemből, vagy ennivaló-jutalomért dolgozott, hanem játszott, mert kedve tellett a játékban. Mozdulatain, „arcán” sohasem látszott a betanítottság, vagy a félelem kifejezése, minden cselekedete az önnálló gondolkozásra képes állati agy műve volt. Ha kétszer-háromszor megmagyarázták neki és elpróbáltatták vele, amit tenni kellett, akkor a többi

---

AZ ARADI KÖZLÖNY

Erdély legrégebb, legolvasottabb és legelterjedtebb napilapja!

magától ment és sokszor gazdáját meg a színészeket is meglepte „rögtönzéseivel“, eredeti ötleteivel. A világ egyetlen kutyaszínésze már nem él most, amikor utolsó filmje, „A vörös tigris“ elkerül hozzánk, pedig ebben a darabban egyik legtökéletesebb „alakítását“ produkálta a gyönyörű farkaskutya, melynek vagy akinek kimulása gyászba borította a világ moziközönségét. Az izgalmas kalandorfilm többi szerepeit Monte Blue és Lupe Velez játsszák és főképen ennek a kiváló színésznőnek alakítása bámulatra méltó. Valósággal magával ragadja a közönséget és jókedvre deríti, amikor nevet, de még jobban meghatja, amikor sir. Rin-tin-tin állandó jelenléte a filmen barátságossá teszi a hangulatot és a veszély perceit is elviselhetővé, mert a közönség úgy érzi, mintha egy jó szellem lebegne a két főszereplő körül, hogy kellő időben közbelépjen és segítségükre legyen, amikor bajba kerülnek.

Az ucca madonnája

Máriát egy csónakkalandja miatt kitiltják a penzióból, ahol eddig nevelték. A fiatal lány nem veszi nagyon szívére a dolgot, hanem elindul New-Yorkba, hogy édesanyjának „kellemes meglepetést“ szerezzen. Itt azonban őt várja keserű felfedezés. Az előkelő negyedben lévő cimen, melyet anyja megadott, nem is ismerik nevét s így a szerencsétlen lány ott áll a nagyváros rengetegében egyedül, tanácstalanul. Kétségbeesése azonban nem tart sokáig, összeszedi magát és anyja keresésére indul. Végre megtalálja egy külvárosi bordélyházban, melynek tulajdonosnője . . .

Ez csak egyetlen epizódja ennek az érdekes darabnak, melynek cselekménye változatos meglepetésekben bővelkedik. A néma filmek kimulása óta nem láttunk ilyen ötletes, regényszerű cselekményt, mely három ember életét ugyszolván teljes egészében elénk varázsolja és néhány óra alatt lepergeti szemünk előtt. Az anya, leánya és a titokzatos szerelmes hányatott sorsa, érdekes és megrázó jelenetekben tárul elénk a legkiválóbb színészek alakításában. A női főszerepet Dolores Costello személyesíti meg, míg anyját Louise Dresser játssza a filmen. Egy alkoholcsempész alakjában Grant Withers produkál elsőrendűt, míg kisebb szerepekben Otto Hoffmann, Douglas Gerrard és a bájos Lee Moran tűnnek ki. A rendezés különösen ott, ahol a nagyváros lebujaít és tiltott helyeit ábrázolja, minden eddigit felülmúl.

Művész

gyermekfelvételek készülnek

STOJKOVITS JÓZSEF műtermében. A R A D, volt Szabadság-tér 16 sz. alatt.

Vegyen részt az Erdélyi Élet

országos riportpályázatán!

A kisasszony soffőrje

Igazi, vérbeli amerikai történet abból a világból, ahol a nagy lehetőségek még fennállanak, de nem szégyen a munka sem. Itt előfordul, hogy a soffőr az egyik napról a másikra gazdag lesz, míg gazdája ugyanekkor elszegényedik. A milliós kisasszonyból, aki csak időtöltésből kezdett ki a jóképű soffőrel egyszerre szegény lány lesz, míg a soffőrből jó parti, mert a lóversenyen 50 ezer dollárt nyert. Most már összeházasodnak, azonban dús gazdagoknak képzelve magukat, ismét nyomorba kerülnek. Az élet hullámain hol fel, hol le vetődnek egészen addig, amíg a fiatalság bolondságai elmúlnak és józan ésszel ragadják meg sorsuk kormánykerékét.

„Ne spórolj a csókkal“

Kolben József filmgyűjteménye Braşov.

A filmnek nincs filozófiai tartalma, vagy oktató tendenciája, de amikor véget ért előttünk a bonyodalmas cselekmény, ez a meggyőződés szűrődik le belőle. Talán életképnek lehetne nevezni, mert nem vigjákék és nem dráma, nem csoportosítja az eseményeket hatásuk szerint, hanem a humoros és megható jeleneteket váltakozva vetíti a közönség elé, úgy amint az életben is előfordulhatnak. Közben a fényűző élet rengeteg látványosságával szolgál, lóversennyel és fényes estélyekkel, a luxusnak ezer kápráztató megnyilvánulásával. A női főszerep bukdácsoló alakját Derotthy Mackaill játssa ellenállhatatlan bájjal mutatva be a maga kárán tanuló nő életét. Partnere Jack Mulhall, a kedélyes soffőr, akit váltakozva hol a Szerencse, hol a Balsors öleli karjaiba. Ő mindenütt feltalálja magát.

Bevásárlás előtt tekintse meg

Szántó és Komlós

ruhanagyáruház szenzációs kirkakatait. — Mélyen leszállított árak. Mérték utáni rendelések gyorsan, pontosan és megbízhatóan eszközöletnek. Szenzációs nagy raktár iskolaöltönyökben.

ARAD, Színházépület.

Vidéki urinőknek

legkényelmesebb, ha ruhájukat

K R E B S

festő és vegytisztítóhoz viszik, közel a villamoshoz és a vidéki autóállomással szemben van.

Arad, volt Boros Béni-tér 51. Fiók: v. Deák Ferenc-uca.

== A »REGGEL« ==

kiadóhivatala fokozottabban óhajtja t. olvasótáborának érdekeit szolgálni, ezért kéri, hogy

ha valaki előfizetni akar

ha valakinek címváltozása van,

ha nem kapja a lapot,

ha a kézbesítő körül panasz van:

forduljon rögtön a „Reggel“ kiadóhivatalához Arad, Str. M. Nicoara 1.

Mindennemű

fűszer- és csemegeárúk
legjobb minőségben, legolcsóbban

ÉLES

fűszer- és csemegeüzletében

Száraz tűzifa,

valamint

széna, here, bükköny,

szalma nagyban és
kicsinyben kapható

BOROS JENŐ

fa- és szénatelepén Óvár-tér Hajó-u. sarok Tel. 591

Országszerte elismert kellemes szórakozóhely az aradi

Városi kávéház

Leszállított árak. Elsőrendű kiszolgálás.

Elkülönített játékterem. Szeparált bridge-szalón. Estéknént parkettánc. Aradváros közönségének évtizedek óta megszokott találkozóhelye

FRIEDMANN IMRÉNÉ

okl. tan. értesíti az érdeklődő szülőket, hogy román-német ovódájában táncitanítással kibővítve a beiratások augusztus hó 15-én megkezdődtek.
Arad, Piața Avram Iancu 16. I. em.

Hirdessen

az

Erdélyi Élet-ben

PROSENSZKY

hölgyfodrász

volt Szent László-u. 2.

(Str. Cloșca)

Villanyondoláló-gép. Tartós hajhullámok. — **Olcsó ár.**

Kiadja az „Erdélyi Élet“ Lapkiadó Vállalat.

Tip. Lovrov, Arad.